

**[Bundvad.]**

ninger i Beskæftigelsen, som vort Klima fremkalder, og man tager i Betragtning den Uvilje, Arbejdsgivere ofte viser mod at beskæftige visse Aldersgrupper af Arbejdere, har man et klart Billede af, at offentlige Arbejder selv under saakaldte mere normale Forhold er nødvendige.

Mig forekommer den foreliggende Lovgivning at have 3 Hovedopgaver: 1) at hjælpe arbejdsledige, der er kommet til kort i Erhvervslivet, 2) at hjælpe i Tilfælde af mere omfattende Arbejdsløshed eller hvor der paa Grund af lokale Erhvervsforhold ophober sig større Arbejdsløshed, 3) at virke som konjunkturudjævrende Faktor.

Hvad angaar dem, der er kommet til kort paa Arbejdspladsen, husker jeg fra 30ernes Diskussion om fuld Beskæftigelse, at der, alt medens vi havde 40 000—50 000 arbejdsløse, blev talt om, at vi ikke kunde drive vor Erhvervsudvikling stort videre paa Grund af Mangel paa kvalificeret Arbejdskraft. Saa man Arbejdsløshedsstatistikken efter, fandt man, at ud over de egentlige erhvervshemmede var der Tale om Arbejdere i Aldersgruppen 50—65 Aar. Vi har det samme Problem i Dag. Statistikken viser klart, at Arbejdsløsheden i de fleste Fag er mindst for de yngre Aldersklasser og stigende med Aarene. Det er forfærdende, at Forholdene er saaledes, at Arbejderne i nogle Fag er for gamle, er slaaet ud for stedse i 50 Aars Alderen.

Foruden de psykologiske og sociale Tragedier for den enkelte, som ligger bag disse Forhold, maa man forstaa, hvilke kolossale Mængder af produktiv Arbejdskraft der her gaar til Spilde for Samfundet. Jeg ønsker derfor at benytte denne Lejlighed til fra Landets fornemste Talerstol at rette en meget indtrængende Opfordring til socialt forstaaende Arbejdsgivere: Søg dog at finde en Plads til disse Folk! Det moderne Erhvervsliv er saa nuanceret, at ogsaa de noget ældre maa kunne finde Anvendelse. Kommer der en ældre og søger Arbejde, da afvis ham ikke, blot fordi han er 50 Aar! Prøv ham, og det vil ofte vise sig, at han kan fylde sin Plads. Vi andre, Lovgiverne, maa skabe Rammer, der giver Mulighed for Beskæftigelse af disse Folk, saa de kan føle sig som nyttige Samfundsborgere, og saaledes at de gennem deres Arbejde kan holde Arbejdstæningen vedlige.

Hvad angaar den mere omfattende eller lokalt ophobede Arbejdsløshed, hvor man maa regne med langvarigt arbejdsløse, forekommer Opgaven mig at være ligetil. Her

skal Beskæftigelsesforanstaltningerne løse de sociale Opgaver, at skaffe Folk, som har opbrugt deres økonomiske Reserver, deres Købekraft tilbage, alt medens Arbejdstæningen holdes vedlige. Jeg har nævnt, at offentligt Arbejde eller Arbejde med offentlig Støtte efter min Mening skal virke som konjunkturudjævrende Faktorer. Raader man over en vis Mængde færdigprojekterede Arbejder af den omtalte Art, og Raavarer er til Stede til deres Iværksættelse, kan man ved at sætte dem ind ved Depressionsperiodens Begyndelse give det private Erhvervsliv en gavnlig Impuls, dels gennem den Købekraft, Lønnen repræsenterer, dels gennem den Beskæftigelse, som Anvendelse af Raavarer og Materialer i øvrigt giver Anledning til. Modsat kan man i Opgangstider gradvis bremse op for at frigøre den Arbejdskraft, de Materialer og den Kapital, det private Erhvervsliv i saa Tilfælde har Brug for. Jeg lægger stor Vægt paa denne Side af Sagen, for, som den højtærede Arbejds- og Socialminister sagde: det gælder om at søge Beskæftigelsen stabiliseret paa et højt Niveau.

Det er utvivlsomt rigtigt at foreslaa i § 1, at man for at løse de stillede Opgaver søger at koordinere alle det offentlige Bestræbelser i eet Organ, i Ministeriets Beskæftigelsescentral; derved opnaar man et samlet Overblik, som er nødvendigt for at kunne sætte ind i det rigtige Øjeblik paa det Sted, hvor Behovet for Beskæftigelse opstaaer, med de Arbejder, der svarer til Arbejdskraften, og saaledes at de forskellige offentlige Organers Bestræbelser ikke modvirker hinanden. Beskæftigelsescentralen har som teknisk Organ administrativt i stadig stigende Grad vist Evne til at løse sin Opgave og skal have Anerkendelse herfor.

Bestemmelserne i § 1 kan utvivlsomt med dette Organ som teknisk eller administrativt Centrum og med Hensyntagen fra de andre Ministeriers Side og i den rette Arbejds- og Socialministers Haand faa en overordentlig stor og heldig Betydning. Det staar nu til den højtærede Arbejds- og Socialminister i den kommende Tid at vise, om han er den rette Arbejds- og Socialminister. Jeg ønsker Lykke og Held til, ogsaa for de arbejdsløses Skyld.

Om de øvrige Bestemmelser nogle Bemærkninger.

Til Lovforslagets § 2 har jeg intet at bemærke; jeg forstaaer, det er §§ 2 og 3 fra Loven af 1942 om Formidling af Arbejdskraft til offentlige Arbejder, man har flyttet over. Det maa vel betyde, at denne særlige Lov ikke vil blive foreslaaet forlænget,